

sætte det. Det er rimeligt og naturligt; men det er ubilligt, først at sætte det og siden at vise det bort, naar det møder i Tjenesten, fordi Huusbonden muligviis siden har faaet et andet Tyende fastet, som han synes bedre om; dette maa jeg ansee for Vilkaarlighed, der let vil bevirke, at et saadant ulykkeligt Tyende styrter sig i større og større Glændighed, og dertil bør, efter min Mening, Lovgivningen ikke give Anledning. Med Hensyn til Nr. 4 og Nr. 6, da kan Huusbonden jo ikke, før han har prøvet Tyendet, vide, enten om det formedelst Sygelighed er uskiftet til at forrette sit Arbejde, eller om det mangler de Færdigheder, som ved Antagelsen bleve forlangte, og som det udtrykkeligt har angivet at bestode. Med Hensyn til Nr. 5, da følger det jo af sig selv, at et Tyende, der har en smitsom Sygdom, ikke kan flyttes fra det Sted, hvor det allerede ligger under Cuur, og hvad angaaer Forsalfning af Studsmaalet, da er det jo et Bedrageri, hvorfor Huusbonden kan fordre Tyendet afftraffet og da strax affedige det ifølge § 41. Jeg finder saaledes ingen Anledning til at fastholde § 15, da § 41 synes at give Huusbonden al den fornødne Sikkerhed. Jeg er selv Huusbond, og jeg troer ikke, at mere end Een eller høist To af Forsamlingens Medlemmer holder flere Tyende end jeg; men desuagtet finder jeg ingen Betænkelse ved at foreslaae, at § 15 gaaer ud. Jeg ønsker den nødvendige Sikkerhed for Huusbonden, men ved Siden deraf saa megen Frihed for Tyendet, som lader sig forene med god borgerlig Orden.

Sonne: Det har ogsaa forekommet mig ved at læse det foreliggende Lovforslag, iglignem, at de deri indeholdte Bestemmelser gaae Tyendet nok saa nær som Huusbonden, og jeg har derfor følt en stærk Opfordring til for mit Bedkommende at bestræbe mig for at gjøre Forholdet noget mere lige. Efter Raadsfærelse med flere ærede Rigsdagsmænd har jeg derfor tilladt mig at stille nogle Forslag til den under Forhandling værende Paragraph, som jeg troer er en af de vigtigste for Tyendet, idet de Bestemmelser, som den indeholder, sætte Huusbonden istand til at nægte at modtage Tyendet, om han end har fastet det, og det

er viselig en stor Ulempe for et Tyende, naar det har beredt sig paa at komme i en Condition, men ikke bliver modtaget. Det er vel sandt, at Tyendet kan frigjøre sig derfor, naar det vil angive de Forseelser, det tidligere har begaaet; men vi kunne dog ikke forudsætte, at Tyendet skal være meget bedre end vi Andre, og jeg troer dog, at vi Alle vilde frympe os ved at fortælle de Forseelser, som vi maatte have begaaet. Jeg synes ialtsald, at der maatte være en Grændse for, hvorlænge en saadan Selvbekjendelse behøvede at vedblive. Naar Tyendet ved sin senere Tjeneste havde vist, at det havde forbedret sig, synes mig dog, at der skulde være en Tid, naar en saadan Selvbekjendelse kunde ophøre. Det første Nummer i Paragraphen indeholder den Bestemmelse, at Huusbonden skal kunne nægte at modtage Tyendet, naar det har været henfat til Straffearbejde eller har begaaet Tyveri, Bedrageri og andre i den offentlige Mening vanærende Forbrydelser. Jeg har foreslaaet, at der skulde tilføies, „og ikke siden i 3 Aar har havt fast Tjeneste“. Jeg mener nemlig, at man dog bør gaae ud fra, at en Forbryder, som har lidt sin Straf, ogsaa selv maa trænge efter at forbedre sig, og det forekommer mig, at, naar en Saadan i 3 Aar har havt fast Tjeneste, saa maa det være et Vidnesbyrd for ham om, at han har gjort denne Forbedring, og det maatte da fritage ham for senere at skulle fortælle, at han har været i saadanne Omstændigheder, naar han ikke vil risikere at jages bort fra Tjenesten. I Lovudkastet er der slet ingen Tidgrændse, og denne Bestemmelse følger ham altsaa, saalænge han vil tage Tjeneste. Under Nr. 2 er der bestemt, at, naar Tyendet i sin seneste Tjeneste har gjort sig skyldig i Fornærmelser i Gjærning imod Huusbonden eller de til hans Familie hørende Personer, skal Huusbonden ligeledes kunne nægte at modtage Tyendet. Jeg troer, at man ved Redskrivelsen af denne Bestemmelse har taget mere Hensyn til Maanedstjenesten end til halv eller heelaars eller længere Tjeneste, som vi jo dog ønske maatte være og som ogsaa er Reglen. Men nu forekommer det mig, at det Tilfælde kunde indtræffe, at et Tyende kunde have forseet sig paa